

Magyar—svéd tárgyalások

Ki jelentkezett — ki felelt meg?

Minden második

Kedden a külkereskedelmi minisztériumban magyar—svéd gazdasági vegyesbizottság kezdte meg tárgyalásait.

A magyar és a svéd kormány képviselői 1966 áprilisában írták alá a most érvényben levő öt évre szóló hosszulejárati árucseres forgalmi megállapodást, amely 1971. január 31-ig érvényes. A szerződés megkötése óta a két ország közötti áruforgalom tovább növekedett. 1965-ben az export-import 23,1 millió 1966-ban 27,6 millió, a múlt évben pedig 28,3 millió dollár volt. A Svédországban 1965 végén bevezetett liberalizáció következtében esőkent az azonnali magyar árucikknek a köre is, amelyekből csak előre meghatározott, korlátozott mennyiséget lehet Svédországba bevinni. A liberalizáció nyomán a magyar-export listán 13 kontingens maradt. Ez azonban még mindig nehezíti a magyar exportlehetőségek kihasználását.

Vaskos könyv — hasznos könyv a Művelődésiügyi Minisztérium áprilisban megjelent statisztikai kiadványa, mely az ország valamennyi középiskolájából tavaly felvételizett diákok eredményeit vizsgálja. Számszerűen kibogozva a folyamatot, míg egy-egy tanuló, érdemjegyeivel a tarsolyában, eljut vagy elesik a továbbtanulás lehetőségéig. Az Egyetemi Számítóközpont műhelyében készült tanulmányok gyűjtemény előszavából kiténik az összeállítás célja: „minden középiskola igazgatója, nevelője lássa, tanulmányozhassa, hogy a felvételi vizsgán részt vett tanítványai miként állták meg helyüket.” Persze a mechanikus összevetés iskola és iskola között torz képet adna a különböző feltételek mellett működő intézmények munkájáról — a gimnáziumok természetesen nincsenek „azonos súlycsoportban” néhány technikumban. Az alábbiakban ezert

mi sem következtetéseket, hanem tényeket kerestünk elő, mely számokban reprezentálja az országosan és előkelő szegedi középiskolák tavaly végzett tanulóinak felvételi eredményeit.

A szegedi gimnáziumokban leggyakrabban a Radnóti-ból jelentkeztek felsőfokú intézményekbe, 227 érettségizett tanulóból 147-en — s 76 sikerrel. Ez országosan is az elsők közé számít. A tanulók a maximálisan megszerezhető tíz-tíz pontból átlagosan 8,02 pontot vittek, 7,01 pontot szereztek a felvételin, tehát az iskola helyesen ítélte meg képességeiket. A Ságvári gyakorló gimnáziumban érettségizett 133 diákból 99 kérte felvételét — 49 eredményes vizsgával, tehát az arány itt is igen jó. Hasonlóan a Tömörkényi gimnáziumban, ahol 117 vég-

zösből 50 jelentkezett tovább, s 25 került be felsőfokú intézménybe. A Ságváriból átlagosan 8,06 pontot vittek, 6,31 pontot szereztek a felvételizők, a Tömörkényi gimnázium „aránya” 8,24—6,78 pont. A Rózsa Ferenc gimnázium 109 végzős növendékéből 39 jelentkezett, 11 jutott tovább; a Tisza-parti iskola 69 érettségizett tanulója közül 21 adta be kérvényét és nyolcat vettek fel.

A technikumok vonatkozásában a gépipari vezet: itt tavaly 85-en végeztek, s 44 pályázóból 24 teite le sikerrel a felvételi vizsgát. Ugyannyien érettségiztek az építőipari technikumban is, ahol 39 jelentkezőből 17-et vettek fel. 44-en jelentkeztek tovább az élelmiszeripari technikum 126 érettségizett diákjából — s 18-an sikerrel. A mezőgazdasági technikumból 16-an, a textilből 9-en, a Tanácsköztársaság úti közgazdasági technikumból 10-en, a Mérey utcaiból ketten nyertek felvételt magasabb iskolába; az ipari tanuló intézetből jelentkezett 8 tanuló közül csak egy felelt meg a vizsgán.

Összesítve tehát: a szegedi gimnáziumokban és technikumokban tavaly érettségizett 1178 tanulóból 559 jelentkezett továbbtanulási kérvénnyel, s közülük 266-an folytatták tanulmányaikat felsőfokú iskolákban. Durván számolva, így a szegedi középiskolákban minden második tanuló akart, belőlük minden második tudott magasabb iskolába iratkozni. Fele-fele arányban. **Tavaly...**

N. L.

VÁROSRENDEZÉS

Nyilvánosság előtt

Szüksége van-e a szépnek, jónak propagandára? Ma már mindenki tudja, hogy igen. Ezért feltétlenül igaz van Börcsök Árpád (Borbás utca 17.) olvasóknak, amikor nyilvánosságot kér a városfejlesztés különböző eseményeinek. Erre már csak azért is szükség van, hogy a város polgárai beleszólást kapjanak lakóhelyük jelenének és jövőjének eldöntésében.

Néhány évvel ezelőtt, amikor Szeged úgynevezett 20 éves távlati fejlesztési terve készült, aki csak akarta megismerkedhetett vele, annyi ankétot, vitát rendeztek róla. Mint ismeretes, az akkori elképzelések továbbfejlesztését szolgáló városrendezési terv a közelmúltban készült el, lapunkban közre is adtuk legjellemzőbb vonásait. Ez a terv még az idén a városi tanács elé kerül, azután pedig a Minisztertanács hagyja jóvá. A két szegedi tervező intézet, az EVM-é és a megyei tanácsé szinte minden évben kiállításra számolt be munkájáról. A Dél-Magyarországban is gyakorta közlünk városfejlesztéssel kapcsolatos írásokat. Aki tehát szereti lakóhelyét, érdeklődik sorsának alakulásáról, az megkeresheti és megtalálhatja manapság is a róla szóló publikációkat. Hogy még jobb propagandára lenne szükség? Nem vitás!

A hálóüzem

A Belvárossal kapcsolatos problémákra mindig érdemes odafigyelni, mert itt legnagyobb a lakosság, sok embert érint még a legapróbbnak látszó ügy is. Az Oroszlán utca 3. szám alól nyolcan írtak be a szerkesztőségnek, azt panaszolva, hogy a kenderfonógyár hálóüzemének zajja zavarja pihenésüket.

Laptársunk, az Esti Hírlap, gyakorta ad helyet a budapestiek efféle panaszainak, és sikerült is már néhányszor a lármás vagy bűzös műhelyeket közös erővel felszámolni. Csakhogy a hálóüzem esetében nem valószínű, hogy egy ilyen akció teljes sikerre vezethetne; a kitelepítés olyan költségeket tenne szükségessé, mégpedig azonnali, amire most nincs lehetőség.

Az üzem évtizedek óta jelenlegi helyén működik, gépeinek dohogása azóta tölti be a környéket. De nem lesz ott újabb évtizedekig! Az Oskola utca teljes rendezésének idején ez a háztömb sem marad meg mai állapotában. Addig is jó lenne azonban, ha a Kenderfonó- és Szövőipari Vállalat gondolna arra, hogy a hálóüzem a Belváros kelles közepén van és kikerülne az összeütöztetés a lakók jogos érdekeivel!

A park helyén

„Mi épül végül is a Centrum Áruház mellett? — kérdezi Pili Zsigmond olvasónk. — Korábban azt hallottuk, hogy egy sokemeletes lakóház. De az építkezés még mindig nem kezdődött meg...” Az észrevételhez azt is hozzáfűzhetjük, hogy sokak szerint nem is kellene beépíteni azt a szép kis parkot, melyet ideiglenes jelleggel varázsoltak annak idején az áruház mellé.

Pedig be kell építeni, annál is inkább, mert a zárt sorú Lenin körúton üres telekként hat a mostani megoldás. Hogy valóban mi kerül ide? Az első variáció az volt, hogy húszemeletes toronyházat tessenek a park helyére, de ez szerencsére kútba esett. Ennyire magas házat itt nem tesz indokolttá a városkép. De valamilyen hangulatos épületre feltétlenül szükség van az áruház lapos épülettömege mellett. Jelenleg közepmagas irodaházat képzelnek ide az illetékesek. A dolgot azonban nem érdemes elsimítani: a város egyik legexponáltabb helye ez, csak alapos megfontolás után szabad dűlőre vinni az elképzeléseket.

Fehér Kálmán

A Szegedi Gumi és Műanyagipari Kft. jelentős mennyiségű motor és kerékpár tömlő gyárt. Idén sok ezer labdabelsőt is készítenek, amire szintén szükség van. Képközlő: futballbelső a gyártás utolsó fázisában

lődésére irányuló törekvéseket nyugati orientációjú polgári demokrácia keretei között. A nemzetközi és a belső viszonyok kiegyensúlyozásának talaján nőttek az ellentétek az SZDP bal- és jobboldala között, de kiegyeződött a harc — az immár egészségtelenné vált a pártversengés miatt — az SZDP és az MKP között is az 1945 őszi választások idején.

A polgári jobboldal demokrácia-ellenes támadása 1945 utolsó hónapjaiban ismét előtérbe állította a két munkáspárt akcióegységének szükségességét, mint az ellentámadás feltételét. A baloldali szociáldemokraták történelmi érdeme, hogy elfogadták az MKP akcióegységre hívó felszólítását és a Baloldali Blokk segítségével ellentámadást hajtottak végre. A gyakorlati politikában indult meg tehát a közeledés az MKP és a szociáldemokrata baloldal között.

A forint stabilizációjaért, majd a forint értékállóságának védelméért a két munkáspárt tömegei akcióegységben harcoltak. Peyerék 1946 decemberi népi demokrácia és munkásegység ellenes memorandumát a baloldal bár visszautasította és megíúsította Peyerék baloldallel és egységbontó tervét, az SZDP 1947 januárjában levő XXXV. kongresszusa mégis a jobb- és baloldal közötti meggyezés jegyében zajlott le és a jobboldal még hónapokig támadásban maradt.

1947-ben a Magyar Közösség nevű szervezet összeesküvésének leleplezése következtében megsemmisült a Kisgazda Párt jobbszárnya, ekkor a reakciónak a koalíció belüli fő ereje az SZDP jobboldala lett. Különösen az 1947. évi választások előkészítése idején, majd a választásokat követő hetekben aktivizálódott. Bár az egykori centrummal együtt sem tudta meggátolni, hogy az országgyűlés szeptemberi—decemberi ülésszakán a két munkáspárt csaknem teljes egységre lépjen, nem hagyta abba kísérleteit, annak érdekében, hogy az SZDP politikáját jobbra tolja. Nyilvánvaló lett, hogy bár elhárult a munkásegységet fenyegető veszély, a munkásegység mindaddig nem szilárdulhat meg, amíg a jobboldali szociáldemokrácia végleges vereséget nem szenved.

A nemzetközi viszonyok alakulása a nemzetközi és a magyarországi jobboldali

szociáldemokrácia leleplezését sürgette, 1947-re a világ már két táborra szakadt és az Egyesült Államok nyíltan ki akarta terjeszteni befolyását a népi demokratikus országokra is, hogy feltartóztassa a népi demokrácia és a szocializmus előretörését.

A hazai szociáldemokrata baloldal már 1947 tavaszán megkezdte az elhatárolódást a nyugat-európai jobboldali szociáldemokráciától. Hazai viszonylatban 1947 novemberétől kezdve szánta el magát a baloldal a jobboldal elleni nyílt harcra, ha nem is ingadozásoktól mentesen. Az első sikert már 1947 decemberében elérte, amikor a legjobboldalibb vezetőket kizárták. Az 1948. február 18-i összevetéségi ülés már a baloldal teljes győzelmét jelentette. Ezen az ülésen megállapították az egyesülés konkrét végrehajtásának menetét is és ezt az 1948 márciusban megtartott SZDP XXXVI. kongresszusa jóváhagyta. Szegeden 1948. április 20-án, a Szegedi Kenderfonógyár két pártszervezetének egyesülésével indult meg az egyesülés folyamata, az alapszervezetek egyesítésével. Országosan április 24-én indult el és 1948. június 12-ére fejeződött be. Az SZDP XXXVII. és az MKP IV. május 12-én indult kongresszusai határozatlanlag is kimondták a két párt egyesülését. Június 13-án pedig már az MDP I. kongresszusa ülésezett. Elfogadta az egyesülés előkészítése idején kidolgozott programot, szervezeti szabályzatot és megválasztotta az egyesült párt vezető szerveit.

A két párt egyesülésével jelentős fejlődési szakasz zárult le mind a magyar munkáspárt, mind a magyar népi demokrácia fejlődésének történetében. Az egyesülés elméletileg a marxizmus—leninizmus győzelmét jelentette a szociáldemokratizmuson, s a forradalmi erők győzelmét hozta el a reformisták felett. Politikai szempontból a munkáspárti hatalmát eredményezte és megteremtette a szocializmus építésének legfőbb politikai feltételét. A két pártnak a valóságban is megtörtént teljes összeforrását azonban megakadályozta a pártvezetés némely kommunisztáinak bizalmatlansága. Emiatt a két párt „egyesülésére” valójában csak az ellenforradalom leverése után került sor az MSZMP-ben.

DR. ÖRDÖGH PIROSKA
egyetemi adjunktus

Elutazott Janko Szmole

Elutazott hazánkból Janko Szmole jogoszláv pénzügyminiszter, aki eredményes tárgyalást folytatott Vályi Péter pénzügyminiszterrel a magyar—jugoszláv árucseresforgalom és ipari kooperáció pénzügyi-devizális és elszámolási kérdéseiről. A két miniszter megbeszélései a kölcsönös egyetértés jegyében fejeződtek be. (MTI)

Újításokból kétnemléió haszon

A napokban újítási ankétot tartottak a MÁV szegedi igazgatóságának dolgozói, ahol értékelték az 1967-es év újítási munkáját. Az elmúlt év eredményes volt, mivel 696 javaslatot nyújtottak be az igazgatóság területéről. A bevezetett újítások kétnemléió forint népgazdasági megtakarítást eredményeztek, s az újítási díjak összege 92 ezer 790 forint volt.

Két különösen figyelemre méltó javaslat is született 1967-ben. Az egyik Selypes András és Meskál György fiatal mérnök nevéhez fűződik. Ők a vasúti pályák mellett húzódó zöldövezet peremetezését gépesítették — az ebből származó haszon évente 239 ezer 920 forint. A két újító 9597 forintos újítási díjat kapott. Még jelentősebb annak a műszaki brigádnak az ötlete, amely a használt könyöksínnek felújításának technológiáját dolgozta ki. A

megtakarítás évente eléri a 358 ezer 900 forintot, sal már a gyakorlatban is találkozhatunk.

Az újító mozgalom további fellendülése tapasztalható az idén is. Az első negyedév elteltével 177 javaslatot nyújtottak be, ebből 48-at elfogadtak és 45 újítás-

A számszerű eredmények mellett döntő fontosságú az a tény is, amit az újító mozgalom a dolgozók szakmai, műszaki tudásának fejlesztése terén elért.

Olvasó falvak

Sikerrel zárult a könyvhét a szegedi járásban is. A re, hogy a most kiadott Kislexikonból 650 példányt vásároltak meg a falusi olvasók. Az író—olvasó találkozók közül a legnagyobb érdeklődést dr. Buga László pusztamérgesi előadása váltotta ki.

SZERDA,
1968. JÚNIUS 12.

DEL-MAGYARORSZAG 3